

Quicksan Ecologie

Vervanging persleiding te Hoeven

In het kader van de Wnb
soortenbescherming en gebiedsbescherming

Opdrachtgever: Brabantse Delta

Lievens Milieu B.V.

Documentnummer
SOB008595

KvK
30152124

Telefoon
088-9102000

Versie
Versie 1

Postadres
Ringwade 11, 3439 LM
Nieuwegein

Internet
lievens.com

Datum
06-06-2019

Colofon

Rapporthistorie

Versie 1 06 juni 2019

Definitief

Contactgegevens

D. van der Veen

088 910 2006

Dvdveen@lievense.com

Autorisatie

Documentnummer	Versie	Status
SOB008595	1	Definitief

Opgesteld door	Functie	Datum	Paraaf
S. Nelis	Ecoloog	27-05-2019	

Geverifieerd door	Functie	Datum	Paraaf
D. van der Veen	Senior ecoloog	06-06-2019	

Akkoord projectleider	Functie	Datum	Paraaf
P. Huigen	Senior-adviseur bodem	06-06-2019	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Wettelijk kader	5
3	Plangebied	7
	3.1 Huidige situatie	7
	3.2 Toekomstig gebruik/planontwikkeling	8
4	Onderzoeksopzet	9
	4.1 Beschikbare gegevens	9
	4.2 Veldonderzoek	9
	4.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming	9
5	Beschermde soorten	10
	5.1 Planten	10
	5.2 Grondgebonden zoogdieren	10
	5.3 Vleermuizen	12
	5.4 Vogels	12
	5.5 Amfibieën	13
	5.6 Reptielen	13
	5.7 Vissen	13
	5.8 Ongewervelden	14
6	Beschermde gebieden	15
	6.1 Natura 2000-gebied begrenzing	15
	6.2 Provinciaal natuurbeleid: Natuurnetwerk Brabant	16
7	Toetsing en eindconclusie	17
	7.1 Toetsing beschermde soorten	17
	7.2 Toetsing beschermde gebieden	19
	7.3 Eindconclusie en aanbevelingen	19
	Overzicht bijlagen	22
	Bijlage 1	23
	- Literatuur	
	Bijlage 2	24
	- Wetgeving en beleid	
	Bijlage 3	29
	- Kaart regionale ligging	
	Bijlage 4	30
	- Foto's indruk plangebied	

1 Inleiding

In opdracht van Brabantse Delta is een Quickscan Ecologie uitgevoerd voor het plangebied aan de noordkant van Hoeven (gemeente Halderberge), parallel aan de Moleneindsestraat, Oude Dijk en Palingstraat (Provincie Brabant). Aanleiding van het plan is om een rioolpersleiding te vervangen. Hiervoor moeten er graafwerkzaamheden verricht worden. De Quickscan vormt de eerste fase in het kader van de procedure van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) en Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN). In bijlage 2 wordt de natuurwetgeving en het natuurbeleid nader toegelicht.

Het doel van de Quickscan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldonderzoek, een inschatting te maken of:

- Beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving (binnen een straal van circa 2 kilometer) van het plangebied kunnen voorkomen;
- De planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wnb;
- Een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- De planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het NNN of daarbij sprake is van de noodzaak voor nadere toetsing en vergunning in het kader van gebiedsbescherming conform de Wnb inclusief externe werking en/of het provinciale beleid omtrent het NNN.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden, volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek en/of toetsing. Op basis daarvan kan een vergunning en/of ontheffing bij het bevoegd gezag aangevraagd worden. Als in het plangebied geen beschermde soorten of functies (onder andere verblijfplaatsen) aanwezig zijn, en het plangebied geen functie heeft voor deze soorten is het aanvragen van een ontheffing en het nemen van soortgerichte maatregelen niet noodzakelijk. Bij het voorkomen van algemene (niet strikt beschermde) soorten geldt wel de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb).

Lieveuse Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van Lieveuse Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is Lieveuse actief lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Lieveuse Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van het opgestelde activiteitenplan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de Brabantse Delta en is haar eigendom.

2 Wettelijk kader

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 2). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten;
- artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I;
- artikel 3.10: Andere (nationale) soorten.

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In tabel 2.1 zijn de verboden per beschermingsregime opgenomen en in bijlage 2 staat dit nader toegelicht.

Tabel 2.1: Verboden per beschermingsregime

Soorten	Artikel	Verboden
VRL-soorten	3.1	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen Lid 2. Opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten/eieren Lid 3. Wegnemen van nesten Lid 4. Eieren rapen/onder zich hebben Lid 5. Opzettelijk verstoren (indien van wezenlijke invloed op de SVI)
HRL-soorten, soorten uit bijlage I en II van de Bern conventie en bijlage I van de Bonn conventie	3.5	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen Lid 2. Opzettelijk verstoren Lid 3. Eieren te rapen of vernielen Lid 4. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen Lid 5. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten
Andere beschermde soorten	3.10	Lid 1 a. Opzettelijk doden/vangen van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (vernoemd in onderdeel a) Lid 1 b. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen van soorten (als bedoeld in onderdeel a) Lid 1 c. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten (als bedoeld in onderdeel b)

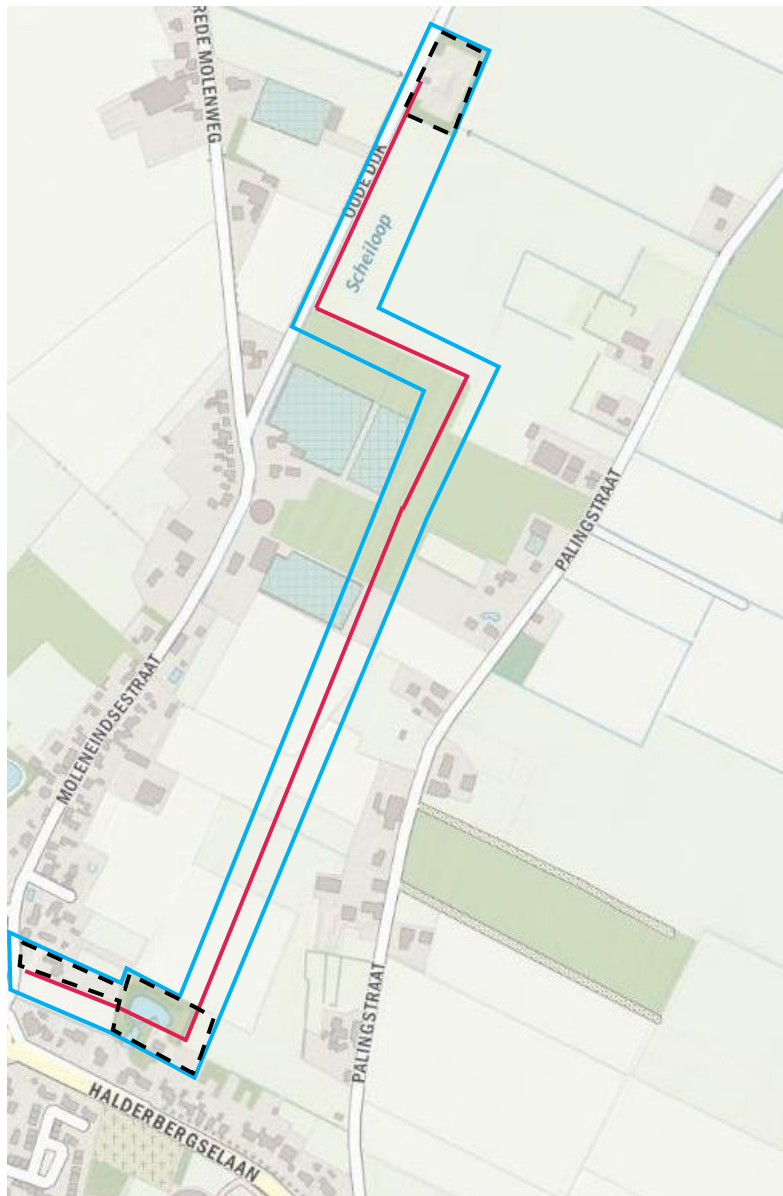
De Wnb onderdeel 'Gebieden' voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen.

De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden geldt in Nederland de planologische bescherming van gebieden. Deze beschermde gebieden zijn vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid.

3 Plangebied

3.1 Huidige situatie

het plangebied ligt aan de noordkant van Hoeven (gemeente Halderberge), parallel aan de Moleineindsestraat, Oude Dijk en Palingstraat (Provincie Brabant; figuur 3.1). De bestaande rioolpersleiding heeft een lengte van ca. 1,2 kilometer. Het tracé begint aan de noordkant bij het gemaal aan de Oude Dijk. Vervolgens loopt het tracé in zuidelijke richting over landbouwgronden tot achter de woningen aan de Halderbergselaan. Het plangebied bestaat uit landbouwgrond (grasland) met watervoerende watergangen, beboste heuvels en een plantenkwekerij (betonverharding) met kassen.

Figuur 3.1: Locatie van het plangebied (rode lijn), onderzoeksgebied (blauw omlijnd) en gebied waar geen veldbezoek is gebracht wegens ontbreken van toestemming (zwart onderbroken) . Bron: pdok.nl

3.2 Toekomstig gebruik/planontwikkeling

Het plan betreft het vervangen van een rioolpersleiding. Voor het tracé zijn twee opties onderscheiden. Bij de eerste optie loopt het tracé door een kas, bij optie 2 wordt deze daar omheen gelegd.

De werkzaamheden omvatten in hoofdlijnen het ontgraven van een sleuf waarin de oude leiding wordt verwijderd en een nieuwe wordt aangelegd. De navolgende zaken zijn van belang:

- De ontgravingsleuf is 1,5 tot 2,5 meter beneden maaiveld diep en circa 2,5 meter breed.
- Er wordt 1 A-watgang gekruist, de leiding moet hier minimaal 1 meter onderdoor worden aangelegd.
- Er worden 2 B-watgangen gekruist, hier dient de leiding onderdoor te worden aangelegd.
- Aan het eind van het tracé wordt een aansluiting gerealiseerd, waarvoor een ontgraving van circa 3,5 meter beneden maaiveld noodzakelijk is.

4 Onderzoeksopzet

4.1 Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. Tevens is gebruik gemaakt van de informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna 2009 tot en met 2019. De beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedssfeer van het plangebied zijn voorafgaand aan het veldonderzoek geanalyseerd. De geraadpleegde literatuur staat weergegeven in bijlage 1.

4.2 Veldonderzoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een verkennend veldonderzoek. Met dit veldonderzoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Daarnaast kan worden beoordeeld of ook andere beschermde soorten voorkomen of te verwachten worden op basis van de aanwezige terreinkenmerken en beheer.

Het verkennend veldonderzoek is door Lievense Milieu B.V. op 6 mei 2019 in de ochtend uitgevoerd. Het veldonderzoek is uitgevoerd door ecoloog S. Nelis. Ten tijde van de inspectie was het 6,5 graden Celsius, lichte regen en bewolkt met een matige wind (2 Bft). Het pompstation in het uiterste noorden is wegens ontoegankelijkheid op afstand beoordeeld. Het particuliere beboste gedeelte aan de Halderbergselaan is wegens het ontbreken van toestemming tot betreding niet geïnspecteerd.

4.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

De omvang van de werkzaamheden en de veranderingen die worden aangebracht in het plangebied vormen de basis voor de effectenbeoordeling. Op basis van de effectenbeoordeling wordt beoordeeld of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

De effectenbeoordeling houdt rekening met tijdelijke effecten (tijdens de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige effecten (na de uitvoering). In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en volledigheid van de uit te voeren werkzaamheden en planning daarvan.

In de effectenbeoordeling wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden gedurende daglichtperiode worden uitgevoerd. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, is dat beschreven.

5 Beschermde soorten

5.1 Planten

Literatuuronderzoek

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat in de directe omgeving (tot 2 kilometer) van het plangebied geen beschermde flora bekend is. Ruim (2-5 kilometer) buiten het plangebied zijn van de afgelopen tien jaar wel de beschermde soorten akkerogentroost, knolspirea, naakte lathyrus en ruw parelzaad bekend (NDFF, 2019). Akkerogentroost is net binnen 5 kilometer langs de Rucphenseweg over de A58 aangetroffen. Knolspirea is op 4,5 kilometer in het centrum van Etten-Leur bekend. De naakte lathyrus is aangetroffen op 4,5 kilometer ten zuidwesten van het plangebied in het buitengebied langs de N640 en in een randwijk van Oudenbosch. Van ruw parelzaad is één exemplaar aangetroffen op 5 kilometer ten zuidwesten van het plangebied eveneens aan de Rucphenseweg.

Verkennd veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek in mei (net voor de bloeiperiode van de meeste beschermde plantensoorten) zijn geen beschermde planten aangetroffen in het onderzoeksgebied, voor zover toegankelijk. Het plangebied bestaat uit kort gemaaid gras (bemest), kale grond, bestrating en heuvelachtige bebossing met oppervlaktewater (niet-natuurlijk). Op basis van de terreinkenmerken, het terreingebruik, habitateisen en recente verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten binnen het onderzoeksgebied uitgesloten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Literatuuronderzoek

De verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren geven aan dat in de omgeving van het plangebied (tot 2 kilometer) de afgelopen tien jaar de bunzing, das, eekhoorn, hermelijn, steenmarter, waterspitsmuis en wezel is vastgesteld. De verspreidingsgegevens geven verder aan dat diverse grondgebonden zoogdierensoorten kunnen worden aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Voor algemene soorten (onder andere bosmuis, ree en egel) geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling in de Provincie Brabant. Voor de in de omgeving voorkomende soorten als bunzing, hermelijn, wezel, eekhoorn, steenmarter, das en waterspitsmuis (nationaal beschermde soorten), geldt geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling in de provincie Brabant.

Waarnemingen van de das (één exemplaar) is bekend binnen een minimale afstand van circa 1,5 kilometer tot het plangebied. De dichtstbijzijnde bekende waarneming van de waterspitsmuis (één exemplaar) is ruim (circa 4 kilometer) buiten het plangebied bekend. De steenmarter (één exemplaar) is aangetroffen in het centrum van Oudenbosch. De hermelijn is waargenomen op een minimale afstand van circa 4 kilometer. De aanwezigheid van de bunzing, steenmarter, eekhoorn, hermelijn en wezel worden gezien de afstand en habitat niet uitgesloten in het plangebied.

- De eekhoorn is voornamelijk gebonden aan park, tuin en bossen met voldoende nestgelegenheid en voldoende foerageer mogelijkheden.
In de omgeving zijn diverse tuinen aanwezig welke kunnen dienen als leefgebied. Het plangebied biedt geen dekking voor deze soort.
- Bunzing, hermelijn en wezel hebben een voorkeur voor kleinschalige landschappen en gebruiken onder andere oude hollen (van bijvoorbeeld, muizen, mol, konijn, vos en das) welke over het algemeen in de dekking van bosschages, houtstapels, heggen of andere lijnvormige elementen liggen. Mogelijk gebruiken deze soorten het plangebied als onderdeel van het leefgebied.
- De steenmarter heeft de voorkeur voor parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en in grote steden. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang.
- De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 meter onder het maaiveld.
- De waterspitsmuis heeft een optimaal habitat als dit bestaat uit schoon, niet te voedselrijk, stilstaand tot vrij snelstromend water met een goed ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. O.a. langs sloten, poelen, rivieren, beken, moeras(bossen), rietlanden, elzenbroekbossen kan voor waterspitsmuis geschikt habitat aanwezig zijn.

Verkenkend veldonderzoek

Tijdens het verkennend veldonderzoek is het plangebied beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde en niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren. Er zijn geen sporen, mogelijke verblijfplaatsen of soorten waargenomen tijdens het veldbezoek.

Dekking in het plangebied ontbreekt voor het grootste gedeelte, op het meest noordelijke en zuidelijke niet betreden gebied na. Er zijn tijdens het veldbezoek geen burchten (das) of hollen horende bij grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Een aantal grondgebonden zoogdieren kunnen aanwezig zijn die het onderzoeksgebied gebruiken als niet-essentieel foerageergebied en/of looproute. Het is daarnaast niet uit te sluiten dat de soorten eekhoorn, wezel, hermelijn, bunzing en das een verblijfplaats hebben in het zuidelijke bosgebied en noordelijke afgesloten terrein (geen toestemming tot betreding). De aanwezigheid van de das, bunzing, steenmarter, eekhoorn, hermelijn en wezel worden gezien de afstand en habitat niet uitgesloten in het plangebied. Deze soorten worden wel uitgesloten ter hoogte van akker en grasland.

5.3 Vleermuizen

Literatuuronderzoek

De verspreidingsgegevens van vleermuizen geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb. In de omgeving (tot 2 kilometer) van het plangebied zijn de volgende soorten bekend: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.

Verkennd veldonderzoek

Tijdens het verkennd veldonderzoek is een habitatcheck uitgevoerd in en rondom het plangebied op basis van de checklist van het vigerende Vleermuisprotocol¹. In het onderzoeksgebied zijn mogelijk bomen en gebouwen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen zouden gebruik kunnen maken van het plangebied om te foerageren. Verblijfs- en foerageerhabitat is potentieel aanwezig in het noordelijk zwart omlijnt gebied en het zuidelijk zwart omlijnt gebied (zie figuur 3.1).

5.4 Vogels

Literatuurstudie

Uit de verspreidingsgegevens blijkt dat er waarnemingen zijn van broedvogels met jaarrond beschermde nesten van categorie 1 t/m 4 in de omgeving (tot 2 kilometer) van het plangebied. Dit zijn de soorten boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, roek, sperwer en steenuil. In de omgeving en binnen het plangebied zijn verscheidene waarnemingen bekend van algemene broedvogels. Dit betreft onder meer de kievit, veldleeuwerik en patrijs.

- Boomvalk, buizerd, havik en sperwer foerageren in halfopen (agrarisch) gebied met bos of bosschage in de directe omgeving. Deze soorten broeden overwegend in bomen.
- De huismus nestelt zich met name onder dakpannen en dakgoten.
- De ooievaar geeft de voorkeur aan extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. De soort broed op hoge plekken zoals bomen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten.
- De gierzwaluw heeft haar verblijfplaats in gebouwen onder makkelijk toegankelijk dakbedekking (zoals dakpannen) en nestkasten, op minimaal drie meter hoogte.
- De steenuil maakt regelmatig gebruik van nestkasten, holtes in wilgen of oude schuren.
- Roeken kolonies bevinden zich vaak in vrijstaande, hoge groepen bomen (vaak populieren) langs snelwegen, treinsporen of kanalen; ook wel in dorpen. In de buurt liggen graslanden waar ze hun voedsel zoeken.

Verkennd veldonderzoek

Tijdens het verkennd veldonderzoek zijn – waar dit mogelijk was – de bomen in de directe omgeving gecontroleerd op mogelijke jaarrond beschermde (grote) nesten en holtes. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten of sporen van vogels behorende bij jaarrond beschermde

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017

nesten aangetroffen in het plangebied of binnen een straal van 50 meter tot het plangebied, waar dit toegankelijk was. Het noordelijke en zuidelijke zwart omlijnt gebied (figuur 3.1) is niet geïnspecteerd. Het is niet uit te sluiten dat zich in de hoge bomen die zich hier bevinden jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn.

5.5 Amfibieën

Literatuuronderzoek

Uit de verspreidingsgegevens van amfibieën zijn geen waarnemingen bekend van een beschermde amfibieënsoort in de omgeving van het plangebied (tot 2 kilometer). In de wijde omgeving (2-5 kilometer) is wel de alpenwatersalamander op 5 kilometer in een watergang aan de rand van Oudenbosch bekend. De alpenwatersalamander leeft in vennen, poelen, sloten en andere kleine geïsoleerde wateren op zand-, leem- en lössbodems (Creemers & Van Delft, 2009). De soort is niet kieskeurig met betrekking tot zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is.

Verkennend veldonderzoek

In het plangebied en in de directe omgeving zijn watervoerende watergangen aanwezig. De aanwezigheid van strikt beschermde amfibieënsoorten wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat zoals beschreven in Creemers & Van Delft (2009).

De aanwezigheid van algemene amfibieënsoorten zoals bastaardkikker, bruine kikker, groene kikkercomplex en gewone pad wordt op basis van de aanwezige waterelementen niet uitgesloten.

5.6 Reptielen

Literatuurstudie

Uit de verspreidingsgegevens van reptielen zijn geen waarnemingen bekend in het plangebied of in de directe omgeving (tot 2 kilometer).

Verkennend veldonderzoek

In het plangebied zijn geen beschermde reptielen aangetroffen tijdens het verkennend veldonderzoek. Het plangebied vormt door ontbreken van zandig terrein geen geschikt habitat voor beschermde reptielen. Daarmee worden deze soorten uitgesloten in het plangebied.

5.7 Vissen

Literatuurstudie

De verspreidingsgegevens van vissen geven aan dat in de omgeving (tot 2 kilometer) van het plangebied er beschermde vissoorten voorkomen. Dit betreft een waarneming van de grote modderkruiper 2 kilometer ten noordwesten van het plangebied. De grote modderkruiper komt voor in moerasgebieden en (polder)sloten met rijke watervegetatie, zolang voldoende modder aanwezig is om in weg te kruipen.

Verkennd veldbezoek

In het plangebied zijn watergangen aanwezig, die verbonden zijn met bovengenoemde populaties. Daarmee kan de aanwezigheid van de grote modderkruiper in het plangebied niet worden uitgesloten.

5.8 Ongewervelden

Literatuurstudie

De verspreidingsgegevens van libellen, dagvlinders en overige ongewervelden geven aan dat er geen beschermde soorten in de omgeving (tot 2 kilometer) van het plangebied voorkomen. In de wijde omgeving (3,5 kilometer van het plangebied) is wel een waarneming van de grote vos bekend. Deze soort is gezien in een woonwijk van Etten-Leur.

De grote vos heeft niet één specifieke waardplant, maar komt vooral voor op iep, zoete kers en sommige wilgensoorten. De soort heeft een voorkeur voor vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plakken met vrijstaande bomen (Bos et al., 2006).

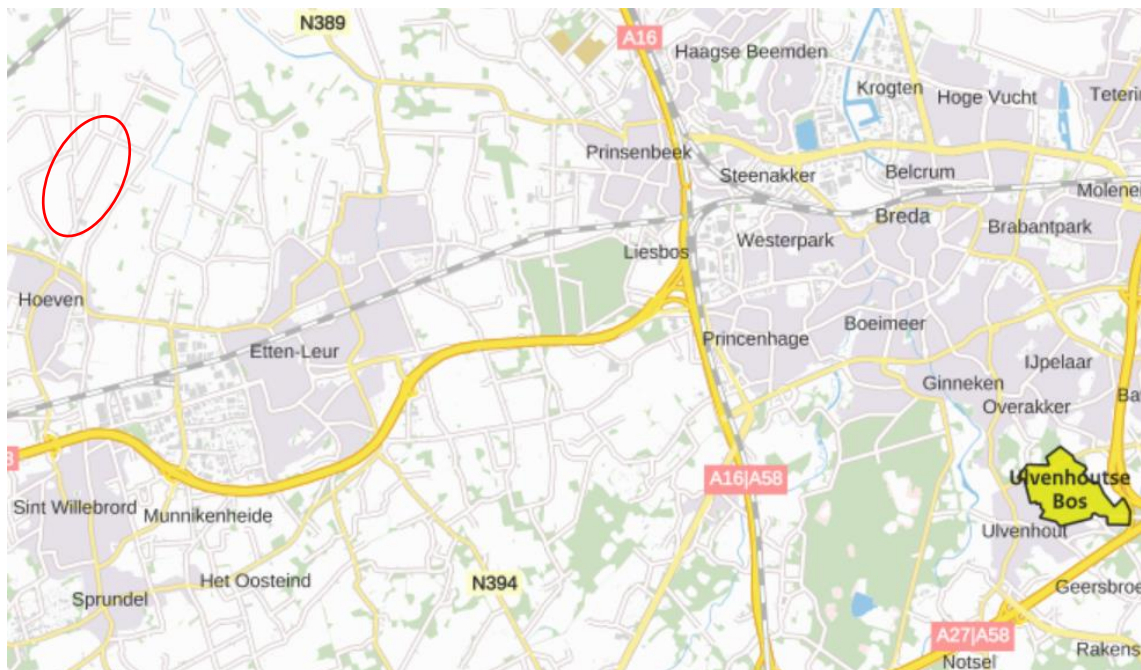
Verkennd veldonderzoek

In het plangebied zijn geen kenmerkende biotopen aanwezig voor de mogelijk aanwezige grote vos. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit monotoon grasland. Het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied of binnen de invloedssfeer van het plangebied wordt uitgesloten vanwege de afwezigheid van geschikt habitat en door het ontbreken van waardplanten in het plangebied en in de invloedssfeer van het plangebied.

6 Beschermde gebieden

6.1 Natura 2000-gebied begrenzing

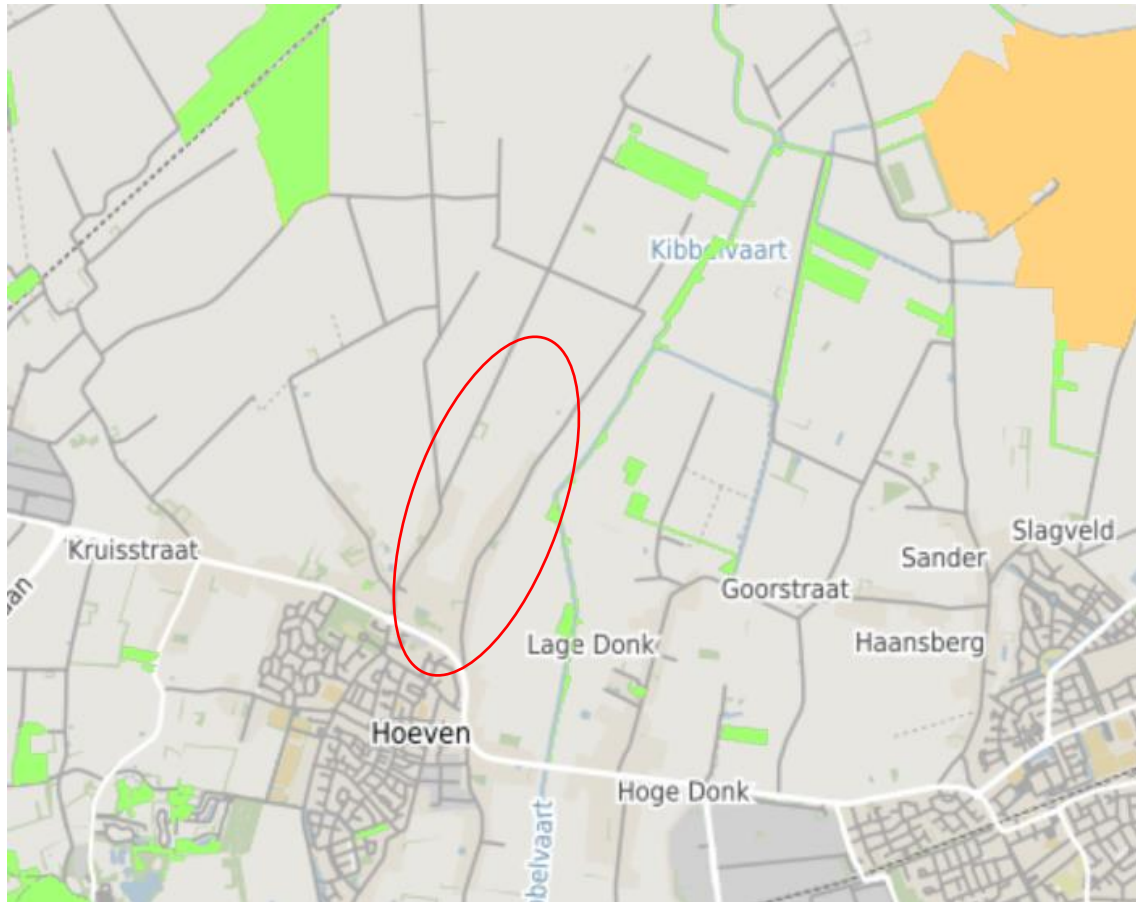
Het plangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied (figuur 6.1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Ulvenhoutse bos' ligt op een afstand van circa 14,5 kilometer ten oosten van het plangebied. Het Ulvenhoutse bos is aangewezen als Habitatrichtlijngebied voor beuken-eikenbossen met hulst.

Figuur 6.1: Ligging plangebied (globaal rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied (rood gestreept). Bron: Provincie Brabant

6.2 Provinciaal natuurbeleid: Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied heeft geen status als Natuurnetwerk Brabant (figuur 6.2). Het dichtstbijzijnde /NNB-gebied ligt ten oosten van het plangebied op een afstand van circa 480 meter. Het plangebied ligt niet binnen de ecologische begrenzing van ander provinciaal ecologisch gerelateerd gebied.

Figuur 6.2: Ligging plangebied (globaal rode contour) ten opzichte van NNN (geelbruin vlak) en NNB (lichtgroene vlakken). Bron: Provincie Brabant

7 Toetsing en eindconclusie

In dit hoofdstuk worden de effecten op de verwachte natuurwaarden besproken op basis van de in hoofdstuk 3.2 omschreven planontwikkeling. Op basis van de verwachte effecten wordt inzicht gegeven over de kans dat de werkzaamheden leiden tot een overtreding van de Wnb. Waar een overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten wordt een praktisch advies gegeven om de werkzaamheden alsnog zonder ontheffing (en overtreding) te kunnen laten doorgaan.

7.1 Toetsing beschermde soorten

Op basis van het literatuuronderzoek en veldbezoek wordt geconcludeerd dat er mogelijk beschermde grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, algemeen en strikt beschermde broedvogels, en beschermde vissoorten in een deel het plangebied kunnen voorkomen. Beschermde planten, amfibieën, reptielen en ongewervelden worden op basis van verspreiding en ontbreken van geschikt habitat uitgesloten. Hieronder worden de effecten per soortgroep weergegeven.

Vrijgestelde soorten in het algemeen

Algemene soorten zoals bosmuis, rosse woelmuis en egel kunnen voorkomen in het plangebied. Voor de te verwachten soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt echter wel te allen tijde de zorgplicht. Aanbevolen wordt om aangetroffen soorten waar mogelijk en nodig buiten het werkterrein over te zetten en de mogelijkheid te bieden om te kunnen vluchten uit het werkterrein richting bomen en begroeiing.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroepen algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, das en eekhoorn

In het plangebied komen mogelijk de beschermde bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, das en eekhoorn mogelijk voor. De nabijgelegen gebouwen en bomen zijn mogelijk onderdeel van het leefgebied van de steenmarter en het bos en bosranden voor bunzing, hermelijn, wezel, eekhoorn en das. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016). Er zijn tijdens het veldbezoek geen nestlocaties, slaapplekken of latrines waargenomen in het onderzoeksgebied, voor zover toegankelijk. Op het ontoegankelijke terrein zijn bomen aanwezig die in potentie een verblijfplaats kunnen bieden voor deze soorten. De soorten zouden het plangebied kunnen gebruiken als foerageer -of looproute. Het is niet uit te sluiten dat het bos in het plangebied (het ontoegankelijke deel) essentiële functies voor deze soorten herbergt. In dit kader worden mogelijk negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren niet op voorhand uitgesloten. Er zijn geen verblijfplaatsen aanwezig van beschermde grondgebonden zoogdieren in de toegankelijke

delen van het plangebied (zie figuur 3.1). Voor de toegankelijke delen is geen nader onderzoek of ontheffing nodig.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de bunzing, hermelijn, wezel en andere beschermde grondgebonden zoogdieren (zoals boomarter) een nader onderzoek in het bos nodig en afhankelijk hiervan een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Vleermuizen

Het plangebied en directe omgeving wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied door diverse vleermuissoorten (zoals gewone dwergvleermuis). In het plangebied zijn mogelijk bomen of gebouwen aanwezig die verblijfplaatsen kunnen bieden voor vleermuizen. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes door ontbreken van bomenrijen en door aanwezigheid van alternatief leefgebied (bos en buitengebied) in de ruime omgeving van het plangebied. In dit kader worden mogelijk permanent negatieve effecten op beschermde vleermuizen uitgesloten.

Wel zal rekening gehouden moeten worden met overvliegende of foeragerende dieren en mogelijk aanwezige verblijfplaatsen, door geen nieuwe terreinverlichting (anders dan de autonome situatie) of terreinverlichting tijdens de aanleg te laten uitstralen op bomen of gebouwen.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroep vleermuizen geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Vogels

Algemene broedvogels

Het plangebied biedt mogelijkheden als broedlocatie voor algemene vogelsoorten. Werkzaamheden die tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van (nesten van) broedende vogels. Dergelijke verstoring is niet toegestaan en hier wordt geen ontheffing voor verleend. Door buiten het broedseizoen te werken, kunnen negatieve effecten worden voorkomen. Voor het broedseizoen (verschilt per soort) wordt in de wet geen standaardperiode aangehouden, doorgaans kan globaal uitgegaan worden van 15 maart tot 15 augustus. Echter zijn broedgevallen buiten deze periode ook beschermd. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten. Indien dit niet mogelijk is dient een controle op de aanwezigheid van broedvogels te worden uitgevoerd voorafgaand aan de werkzaamheden.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldonderzoek zijn geen potentieel jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het is niet uit te sluiten dat er jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in bomen die op het niet toegankelijke terrein staan. In dit kader zijn dan ook mogelijk negatieve effecten op beschermde jaarrond beschermde nesten, en is aanvullend onderzoek of vervolgpprocedure nodig.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroep vogels een nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Vissen

Het is niet uit te sluiten dat er in de watergangen van het plangebied de grote modderkruiper voorkomt.

Indien niet in de watergangen wordt gegraven en de graafwerkzaamheden geen invloed hebben op de waterstand in de watergangen, is geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig voor beschermde vissen.

7.2 Toetsing beschermde gebieden

Natura 2000

Het plangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Ulvenhoutse bos' ligt op een afstand van circa 15 kilometer tot het plangebied. Externe effecten zoals trilling, geluid en beweging beperken zicht tot enkele honderden meters. Extra stikstofdepositie tijdens de aanlegfase of gebruiksfase kan enkele kilometers reiken.

Gezien de ruime afstand van het plangebied en de aard van de ingreep (aanleg kelder; zie paragraaf 3.1) doet het voornemen geen afbreuk aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Gezien de tijdelijke aard en beperkte schaal van de werkzaamheden is er ook geen sprake van (significante) effecten door uitstoot van machines en transport tijdens de aanleg en er is geen sprake van verkeer aantrekkende werking of effecten door uitstoot tijdens de gebruiksfase. Er is daarmee geen noodzaak tot een nader onderzoek naar deze effecten of vervolgprocedures.

NNN/NNB

De voorgenomen ontwikkelingen vinden plaats buiten de begrenzing van NNN/NNB/EVZ en daarom is een nadere toetsing ('nee, tenzij'-toets) niet noodzakelijk. De aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en het plan leidt niet tot afname in oppervlakte van NNN-gebied. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. In dit kader vormt dit naar verwachting geen belemmering voor het vaststellen van een bestemmingsplanwijziging of de uitvoering hiervan.

7.3 Eindconclusie en aanbevelingen

- Op basis van de verspreidingsgegevens en het oriënterend veldonderzoek kan het gebruik van het plangebied door algemene en jaarrond beschermde broedvogels niet worden uitgesloten. In verband met het voorkomen van algemene broedvogels en mogelijk jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied moeten mogelijk mitigerende maatregelen worden genomen. Dit is sterk afhankelijk van het moment en de duur van uitvoering;
- Een nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren is nodig als blijkt dat in het bosgedeelte verblijfplaatsen aanwezig zijn van bunzing, hermelijn, wezel, das, steenmarter en eekhoorn.
- De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldonderzoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van grondgebonden zoogdieren en

- vleermuizen. Voor deze soortgroep zijn geen mitigerende maatregelen nodig (anders dan maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht en rekening houden met verlichting) en is het aanvragen van een ontheffing van de Wnb niet aan de orde;
- Op basis van de gebiedskenmerken en verspreidingsgegevens worden beschermde plantensoorten, reptielen, amfibieën en ongewervelden uitgesloten in het gebied. Het aanvragen van een ontheffing van de Wnb is niet van toepassing;
 - Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving;
 - Er is geen sprake van effecten op NNN/NNB-gebied;
 - Er is geen sprake van effecten op Natura 2000-gebieden.

Door het uitvoeren van de volgende maatregelen wordt zorgvuldig gewerkt bij (mogelijke) aanwezige soorten:

- Behoud te allen tijde een vluchtweg voor alle dieren;
- Werk bij daglicht om verstoring van nacht actieve dieren te voorkomen;
- Aangepaste verlichting gebruiken (zo veel mogelijk naar beneden richten en strooilicht zo veel mogelijk beperken) om rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht.

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de (dreigende) effecten van de werkzaamheden op (mogelijk) aanwezige soorten in het plangebied.

Tabel 7.3. Overzicht (dreigende) overtreding van verbodsbepalingen

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	Wnb *	(Dreigende) overtreding verbodsbepalingen
Vaatplanten	Geen	-	-
Vogels: nesten jaarrond beschermd	boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, roek, sperwer en steenuil	NL	Verstoring
Vogels: overige soorten	Algemene broedvogels	VR	- ***
Grondgebonden zoogdieren	Algemene vrijgestelde soorten	NL	- ***
Grondgebonden zoogdieren	Hermelijn, bunzing, wezel, das, steenmarter en eekhoorn	HR en NL	- **
Vleermuizen	Onder andere gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	HR	- ***
Reptielen	Geen	-	-
Vissen	Grote modderkruiper	NL	Bij waterstandsaling
Amfibieën	Algemeen beschermde soorten	NL	-

* *Wet Natuurbescherming*: HR = Habitatrichtlijnsoort, VR = Vogelrichtlijnsoort, NL = Nationale andere soort

** *Bij aantasting verblijfplaatsen bij sloop gebouwen en/of graaf- en kapwerkzaamheden in het bosgedeelte of grootschalig snoeiwerkzaamheden*

*** *Met inachtneming advies maatregelen zorgvuldig werken uit paragraaf 7.3*

Geldigheid onderzoeksgegevens

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”*

Overzicht bijlagen

Bijlage 1

Literatuur

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

Bijlage 4

Foto's indruk plangebied

Bijlage 1

Literatuur

- Creemers, R.C.M., & van Delft, J.J.C.W. van, 2009, De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorische Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden en RAVON;
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.
- Bouwens S., 2017, Handreiking kleine marsters in relatie tot soortenbescherming, Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. 2016, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht;
- Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. (red.), 1997 en 2009, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, KNNV, Utrecht;
- NDFF, 2019, Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF – ndff-ecogrid.nl;
- Provincie Noord-Brabant, 2016, Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. 16 december 2016. Kenmerk 4098843. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.
- RAVON, 2016, Ravon no. 63, bijlage, Waarnemingenoverzicht 2015, RAVON, Nijmegen.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging 2017 Vleermuisprotocol 2017, maart 2017;

Internetbronnen:

- www.pdokviewer.pdok.nl
- <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer>
- <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbescherplan>
- www.mijnrvo.nl
- www.vleermuis.net
- www.zoogdierverseniging.nl
- www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming
- www.sovon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.waarneming.nl

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significante negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1). Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

- lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Houtopstanden

Het doel van in de Wnb opgenomen de regels ten aanzien van houtopstanden blijft de blijft de instandhouding van het bosareaal. De kern wordt gevormd door een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze regels vloeien als zodanig niet onmiddellijk voort uit internationale verplichtingen, maar is van wezenlijk belang in het licht van nationale en internationale natuur-, landschaps- en milieudoelstellingen.

De regels met betrekking tot houtopstanden zijn van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wnb' groter dan 1.000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De wet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Wnb' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings-)vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m² vallen onder de wet, met uitzondering van éénrijige geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkings-percentages van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, éénrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstsparran en kweekgoed.

Ook bevat de Wnb een basis om regels te stellen ter uitvoering van Europese regels die beogen te verzekeren dat in internationaal verband verhandeld hout en verhandelde houtproducten duurzaam zijn.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken.

Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

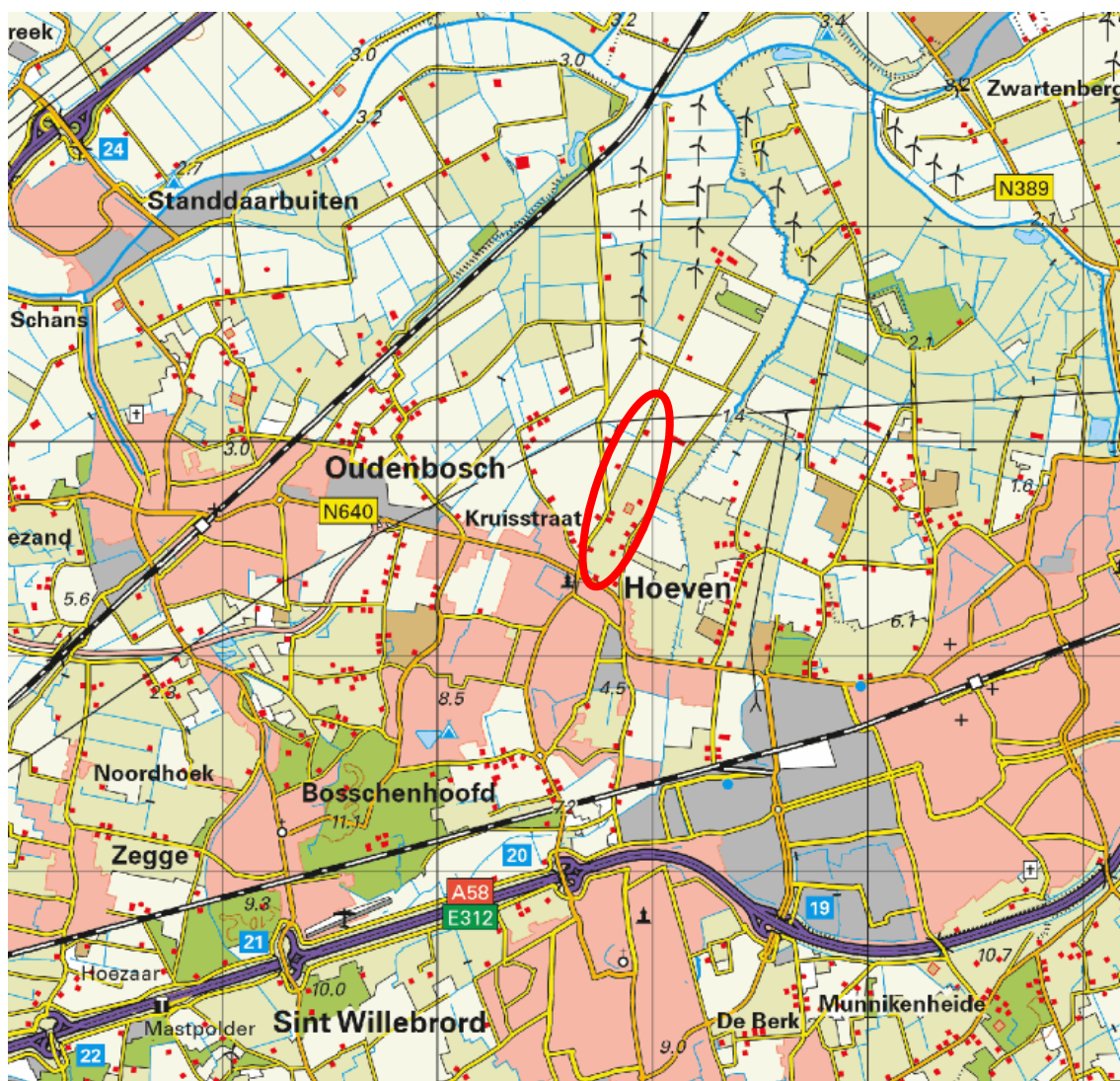
5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

Locatie van het plangebied (globaal rood omlijnd). Bron: pdok.nl

Bijlage 4

Foto's indruk plangebied

